

Onderzoekskaart Wonen en nestelen

Inhoud in het kort

Deze onderzoekskaart hoort bij Beleef de Lente. Dankzij de webcams van Beleef de Lente wordt het wondere leven van verschillende vogels tijdens het broeden zichtbaar. Er zijn 5 onderzoekskaarten waarmee leerlingen hun kennis kunnen verdiepen: *Eieren en kuikens*, *Geluiden*, *Voedsel en snavels*, *Wonen en nestelen* en *Gevaren en bedreigingen*.

Benodigheden

- digibord met internetverbinding om filmpjes en livebeelden te bekijken - als de leerlingen zelfstandig met de materialen aan de slag gaan, hebben ze (per groepje) een apparaat met internetverbinding nodig

Aanvullende suggesties

- Gebruik de introductieles waarin de leerlingen kennismaken met de vogels van Beleef de Lente en hun belangrijkste kenmerken.
- Gebruik het logboek waarmee de leerlingen een dagboek bijhouden over een van de vogelnesten van Beleef de Lente. Ze observeren het hele proces van de voortplanting van de vogel.

Kerdoelen

Sluit aan bij de volgende kerndoelen van het domein Oriëntatie op jezelf en de wereld:

- Mens en samenleving, kerndoel **39**: De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.
- Natuur en samenleving, kerndoel **40**: De leerlingen leren in de eigen omgeving veelvoorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving; kerndoel **41**: De leerlingen leren over bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.

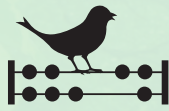
Lesdoelen

- De leerlingen weten aan welke voorwaarden een vogel-nest moet voldoen.
- De leerlingen weten uit welke stappen het voortplantingsproces bestaat.
- De leerlingen weten uit welke onderdelen het lichaam van een vogel bestaat.
- De leerlingen weten hoe verschillende vogels eten, leven, communiceren, zich voortplanten en wat mogelijke bedreigingen zijn.
- De leerlingen verwonderen zich over het leven van de vogels in Nederland.
- De leerlingen vinden het belangrijk dat vogels beschermd worden.
- De leerlingen observeren een vogel en verwerken hun observaties in een logboek.
- De leerlingen nemen maatregelen om het leven van vogels in hun directe omgeving aangenaam te maken.

Extra materialen

Hieronder vind je extra materialen die aansluiten op dit lespakket. Wil je meer materialen gebruiken, ga dan naar naar **Beleef de Lente**.

- **Leer de koolmees kennen**
- **Een nest vol ooievaars**

Onderzoekskaart

Wonen en nestelen

Vogels wonen en leven overal. In de stad, in de natuur, in een boerenweiland. Elke vogel heeft zijn eigen favoriete plekken om een nest te bouwen. Met deze onderzoekskaart leer je alles over de woonplek van jouw vogel.

1. Welke vogel volg jij? Volg je geen vogel?

Kies dan één van de volgende soorten:

Slechtvalk

Ooievaar

Steenuil

Koolmees

Gebruik bron 4A tot en met 4D. Bekijk het basisfilmpje van jouw vogel.

2. Gebruik de bronnen. Als je aan

een nest denkt, denk je aan

een zacht, warm holletje. Maar

iedere vogel maakt een nest op

zijn eigen manier. Klein of groot,

alle nesten zijn weer anders.

Hoe ziet het nest van jouw vogel

eruit? Teken het hier.

Bronnen

Bron 1A, nestcamera **koolmees**

Bron 1B, nestcamera **slechtvalk**

Bron 1C, nestcamera **ooievaar**

Bron 1D, nestcamera **steenuil**

Bron 2, **vogelgids**

Bron 3, **filmpjes**

Als de nestcamera's uit staan, gebruik dan alleen deze bronnen:

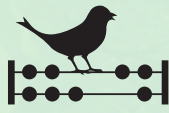
Bron 4A, basisfilmpje **koolmees**

Bron 4B, basisfilmpje **slechtvalk**

Bron 4C, basisfilmpje **ooievaar**

Bron 4D, basisfilmpje **steenuil**

Bron 5, **eieren in een nest**

3. Waar is het nest gebouwd?

---

4. Waarom denk je dat deze vogel deze plek heeft uitgekozen?

---

5. Gebruik bron 2. Zoek jouw vogel op en klik op 'leefwijze'. Sommige vogels wonen alleen in het voorjaar in Nederland en trekken daarna weg omdat er hier dan te weinig voedsel is.

Trekt de vogel die jij volgt weg of blijft hij hier?

---

6. Als hij weggaat, waar gaat hij dan heen?

---

7. Gebruik bron 5. Welke verschillende nesten zag je hier?

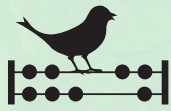
8. In het nest worden kuikens geboren. Wat moet er allemaal in of bij het nest in de buurt zijn, zodat de kuikens goed kunnen opgroeien?

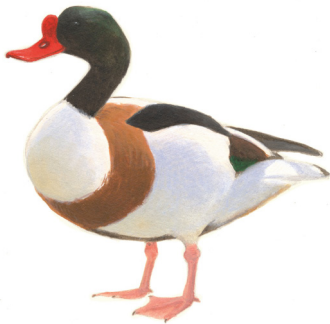

Bonusvragen

Er zijn veel verschillende soorten vogels. Bijvoorbeeld watervogels, kustvogels, weidevogels, bosvogels en tuinvogels. Elke soort vogel leeft op een bepaalde plek. Vaak kun je aan hun uiterlijk zien waar ze wonen. Langs de kust moet je op het strand goed in het zand kunnen prikken en peuteren met je snavel om eten te vinden. En in het weiland moet je goed door het hoge gras kunnen trippelen. Als je zwemt heb je niks aan lange poten, maar wel aan zwemvliezen om goed vooruit te komen. Als je in de tuin woont, moet je snel weg kunnen vliegen en je goed kunnen verstoppen als er een kat komt.

9. Je ziet hier vier vogels. Wie is wie? Je mag bron 2 gebruiken om te spieken, maar doe eerst zelf een gokje! Kies uit de volgende namen: *tuinvogel*, *kustvogel*, *weidevogel*, *watervogel*.

De bergeend is een _____

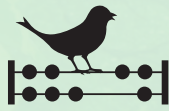
De scholekster is een _____

De grutto is een _____

De merel is een _____

Antwoorden onderzoekkaart

Wonen en nestelen

4. Voldoende beschutting ter bescherming van de kuikens en genoeg voedsel in de buurt.

5/6. **Ooievaar:** de meeste trekken weg naar Afrika omdat er in Nederland minder voedsel te vinden is in de winter.

Koolmees: is het hele jaar door in Nederland aanwezig.

Steenuil: is het hele jaar door in Nederland aanwezig.

Slechtvalk: is het hele jaar door in Nederland aanwezig.

7. Overwinteren. In deze regio's is meer voedsel voor deze vogel.

8. Voldoende beschutting ter bescherming van de kuikens en genoeg voedsel.

9. De bergeend is een *watervogel*.

De scholekster is een *kustvogel*.

De grutto is een *weidevogel*.

De merel is een *tuinvogel*.